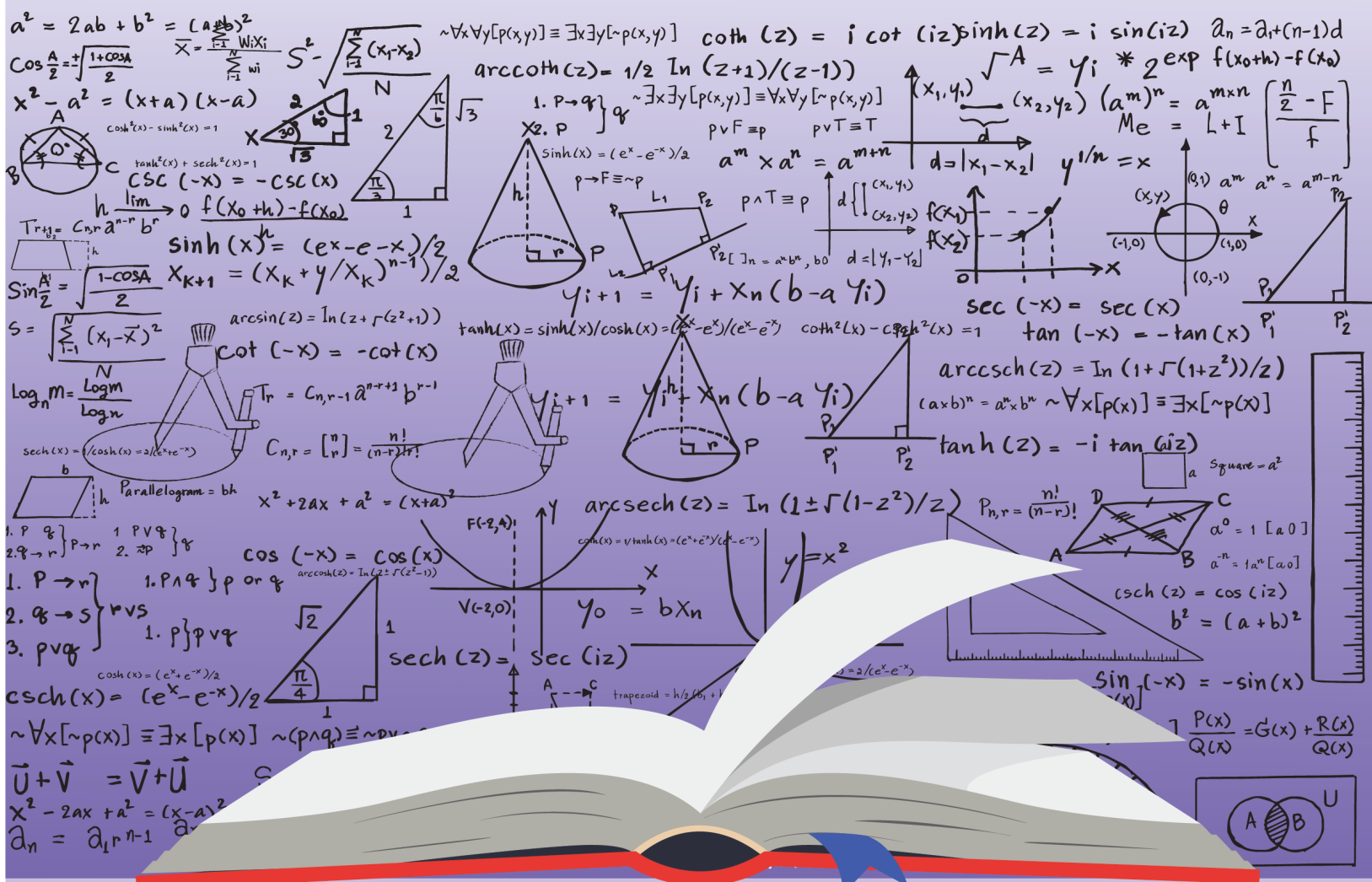

3. සාපේක්ෂ චලිතය

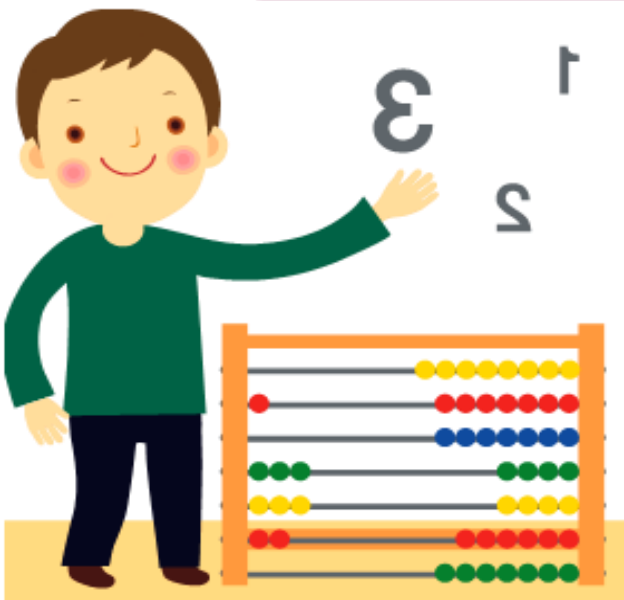
01 හැඳින්වීම

ගමන් කරන දුම්රියක සිටින ළමයෙකු එහි ජනේලයෙන් අවට පරිසරය නිරීක්ෂණය කරන මොහොතක පෘථිවිය මත ඇති ගස් කොළන් ගොඩනැගිලි ආදිය ගමන් කරන්නා සේ දැනේ එම අවස්ථාවේදී ළමයාට හැඟී යන්නේ ඔහු නිශ්චල ව සිටින බවත් අවට පරිසරයේ ඇති වස්තු චලිතයක යෙදී ඇති බවත්ය.

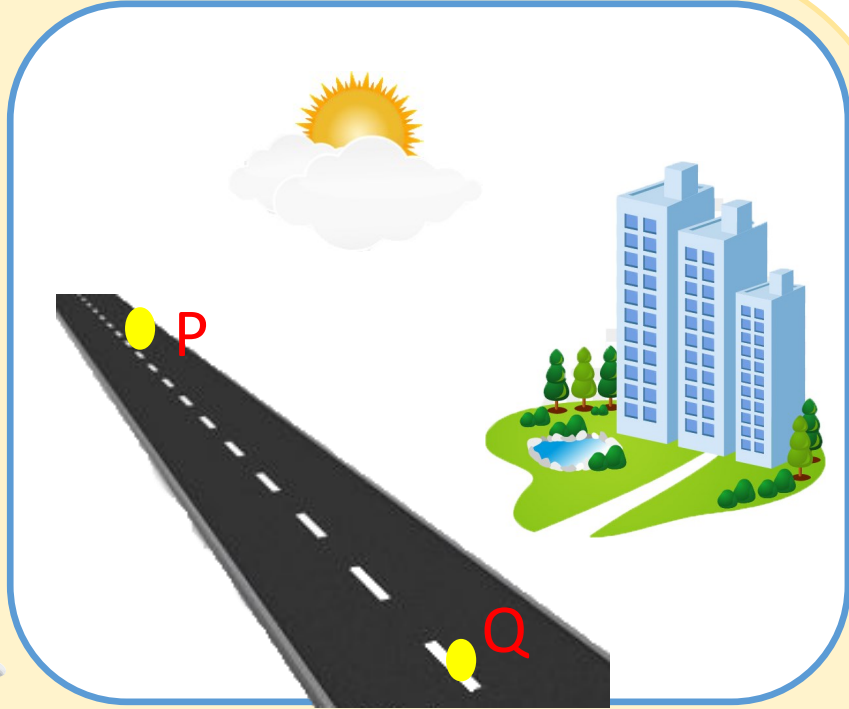
පෘථිවිය මත සිටින අයෙකුට එහි චලිතයක් ඇති බව නො නොදැනේ නමුත් පෘථිවිය නිශ්චලව නොපවතින අතර එය සිය අක්ෂි ගෝලයේ වටා ඉමණය වෙමින් සූර්යයා වටා ද භ්‍රමණය වේ එබැවින් පෘථිවිය මත නිශ්චලව ඇති වස්තූන් පෘථිවිය සමඟ චලිතයේ යෙදී සිටී.

එම නිසා කිසිම වස්තුවක් නිරපේක්ෂ ලෙස නිශ්චලත්වයේ නොපවතියි එබැවින් කිසියම් වස්තුවක් චලිතය හැදෑරීමේදී වෙනත් වස්තු ඒත් සඳහා උපයෝගී කර ගත් යුතුය එනම් වස්තුවක චලිතය වෙනත් වස්තුවකට සාපේක්ෂව හැදෑරිය යුතු වේ උදාහරණ කිහිපයක් සලකා බලමු.

උදාහරණ 01

රූපයේ පරිදි මාර්ගයක P සහ Q ස්ථාන අතර පිහිටා ඇති ගොඩනැගිල්ලක් සලකමු මෙම ගොඩ ගොඩනැගිල්ල කුමන පැත්තක පිහිටා ඇද්දැයි විමසූ විට එකවරම පිළිතුරක් දිය නොහැකිය එසේ නමුත් P සිට Q දක්වා හෝ Q සිට P දක්වා ගමන් කිරීමේදී ගොඩනැගිල්ල කුමන පැත්තක පිහිටා ඇත්දැයි විමසූ විට පිළිතුරක් පහසුවෙන් ලබා දිය හැකිය

උදාහරණ 02

පාලීවියේ සිට නිරීක්ෂණය කළ විට එහි ගමන් මග

ගුවන් යානාවේ සිටි නිරීක්ෂණය කළ විට එහි

02 සමුද්දේශ රාමු

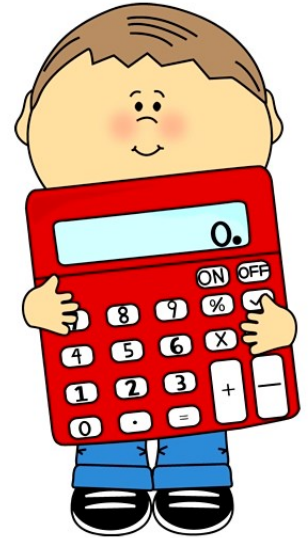
ඉහත නිදසුන මගින් පැහැදිලි වනුයේ වස්තුවක් පිහිටීම හෝ චලිතය අප නිරීක්ෂණයය කරනු ලබන පසුබිම් මත රඳා පවතින බවයි එනම් වස්තුවක පිහිටීම හෝ චලිතය විස්තර කිරීම සඳහා අපට සුදුසු පසුබිමක් තෝරාගත් හැකියි

උදාහරණ 01

සරල රේඛාවක් දිගේ චලනය වන චලිතවන අංශුවක චලිතය හැදෑරීම සඳහා එම රේඛාව මත පිහිටි ඕනෑම ලක්ෂ්‍යයක් සුදුසු පසුබිමක් ලෙස තෝරා ගනී

උදාහරණ 02

තලයන් දිගේ චලිතවන අංශුවක චලිතය හැදෑරීම සඳහා එම තලය මත පිහිටි සෘජුකෝණාස්‍ර කාටිසියානු අක්ෂ පද්ධතියක් තෝරා ගත හැකිවන අතර අවකාශයේ චලිතවන අංශුව චලිතය හැදෑරීම සඳහා එම අවකාශය තුළ සෘජුකෝණාස්‍ර ත්‍රිමාණ කාටිසියානු අක්ෂ පද්ධතියක් තෝරා ගත් හැකියි

එනම් ඕනෑම වස්තුවක් මත පිහිටි ලක්ෂ්‍යයන් මූල ලක්ෂ්‍ය ලෙස ගෙන අර්ථ දක්වනු ලබන සුදුසු ඛණ්ඩාංක පද්ධතියක් **සමුද්දේශ රාමුවක්** ලෙස සැලකිය හැකියි

